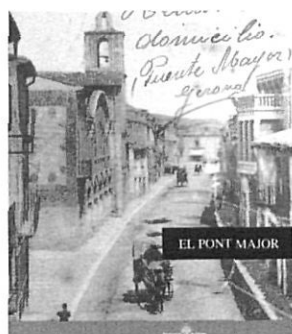

plicitat de qui, com el barri, procedeix també «d'aquelles parcel·les on les ciutats purguen els seus pecats, [...] com a dipòsits d'excedents humans». Excepte per als que hi viuen, per als que hi hem viscut o per als qui hi mantenim encara algú que hi viu, el Pont Major és un dels molts indrets per on la majoria de la gent passa de llarg, difícilment hi va, rarament s'hi queda. El pont de l'Aigua, element que predomina en el nom del barri, convida, segons descriu Eva Vázquez, «indefectiblement a la mobilitat i la partença».

En allò que per sí soles expliquen les fotografies, vagament hi aprofundeix el text d'Eva Vázquez. No ha buscat una clàssica narració cronològica i històrica dels avatars del barri; més aviat és un exercici literari d'aproximació als seus elements fisiològics actuals, en una primera part, i històrics, en una segona, destil·lant-ne més l'essència de l'ànima, des de la seva mirada forana, que resseguint-ne, amb dits de forense, les cicatrius de les pedres. Es passeja amb uns ulls que no estimen el que veuen, potser perquè, senzillament, fins ara no n'havia tingut l'oportunitat; uns ulls que no embelleixen —com sí que ho farien els meus, amarats de records i del sentiment de pertinença— un barri amb poques artèries, encavalcat entre un riu, el Ter, que també passa de llarg, i un tren que, com la majoria de la gent, fa

massa temps que no s'hi para. S'hi passeja levitant, acompanyada de Steiner, Schulz o Pessoa, companys de viatge possiblement no prou coneguts al barri; se'n serveix per universalitzar-lo, potser per fer-lo més proper als forans, més que no pas perquè els de dins s'emmirallin embadalits en les seves citacions. Observa les cases del barri antic, les destil·leries, les congregacions, els blocs de l'Obra Sindical, els masos, els xalets de la vora de la via del tren, els magatzems... En la seva passejada potser s'ha fet acompanyar poc per la gent que hi viu; aquest potser és un defecte del llibre, potser la seva virtut; que cadascú ho judiqui.

Pobre durant anys en inversions, d'un temps ençà el Pont Major ha estat dotat de serveis i equipaments i ha revitalitzat el seu teixit associatiu. Com finalment afirma Eva Vázquez, «algú ha comprès que aquest és un lloc digne de romandre-hi i no una carretera de pas».

Roger Casero Gumbau

Petit manual amb grans imatges

Pujol, David; Juanola, Joan.

Breu història de l'Alt Empordà.

Bàlec. Girona, 2004. 72 pàgines.

El primer que cal dir d'aquest llibre és que té clarament els seus orígens en la *Història de l'Empordà* editada per la Diputació de Girona ja fa alguns anys, com indica el seu títol, *Breu història de l'Alt Empordà*. En concret, sembla que la intenció dels autors era realitzar un petit manual, molt probablement a l'estil de la *Història d'Espanya* de Pierre Vilar, que permetés fer una ràpida ullada a la història de la comarca de l'Alt Empordà (personalment puc donar fe que la lectura del conjunt de l'obra no ocupa més de mitja hora). Aquest objectiu es realitza a través de 72 pàgines, la meitat de fotografies, impreses amb una lletra grossa i clara i un interlineat ampli, on s'ha deixat de banda tot l'aparell crític per tal d'afavorir-ne la lectura. Cal dir que aquesta brevetat requeria una gran capacitat de síntesi per part de l'autor del text, David Pujol, atès que resumir d'una forma comprensible més de 3.000 anys d'història és una feina titànica, que obliga qualsevol que l'emprengui a navegar entre les perilloses aigües que separen la divulgació històrica de la simple vulgarització. Malauradament, el resultat final s'ha decantat més cap a la segona opció que no cap a la primera.

Quant a l'edició del llibre, aquesta és òptima, amb una coberta de tapa dura i una presentació extremadament acurada, on l'element més destacable són les imatges del fotògraf olotí Joan Juanola. Concretament, aquestes són d'una gran qualitat i detallisme, alhora que amenitzen enormement la lectura, i donen a l'obra un valor afegit com a llibre d'imatges dels racons sovint més desconeguts i bonics de l'Empordà.

Tanmateix, precisament aquests dos elements tan valuosos per separat, capacitat de síntesi i qualitat de l'edició, són precisament el principal handicap de l'obra, atès que allunyen el llibre del seu públic natural. És a dir, personalment crec que aquest treball, tant per la seva estructura, molt simplificada, com per l'estil d'escriptura utilitzat, que recorda el d'una rondalla infantil, havia d'anar adreçat precisament a aquest públic. En conseqüència, el més lògic hauria estat fer una edició econòmica de butxaca, que s'hauria pogut distribuir de forma gratuïta o a baix preu entre els alumnes de les escoles infantils del nostre país. En canvi, la qualitat de l'edició i, per què no dir-ho, el preu del llibre (20 €) semblen adreçar-lo a un públic adult, per al qual el text pot arribar a resultar excessivament simplista.

Lluís Buscató i Somoza